

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проект рішення сесії Кременської міської ради «Про обмеження продажу алкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) військовослужбовцям та іншим особам у військовій формі одягу на території Кременської територіальної громади»

I. Визначення проблеми

Підготовлений аналіз впливу регуляторного акта: проекту рішення Кременської міської ради «Про обмеження продажу алкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) військовослужбовцям та іншим особам у військовій формі одягу на території Кременської територіальної громади» (далі - Аналіз), розроблено відповідно до вимог Законів України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні» та постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 року № 308 (із змінами та доповненнями).

Назва регуляторного акта: проект рішення Кременської міської ради «Про обмеження продажу алкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) військовослужбовцям та іншим особам у військовій формі одягу на території Кременської територіальної громади». Регуляторний орган: Кременська міська рада. Розробник проекту регуляторного акта: відділ економічного аналізу та розвитку управління економіки Кременської міської ради.

На Сході країни вже довгий час триває операція об'єднаних сил (далі – ООС), раніше АТО. Державою вчиняються кроки для відновлення воєнного потенціалу країни, зміцнення її обороноздатності, а також дії, спрямовані на попередження вчинення правопорушень серед військовослужбовців. У зв'язку з цим до міської ради надійшов лист Луганської облдержадміністрації із зверненням Луганського зонального відділу Військової служби правопорядку щодо розроблення та затвердження розпорядчого акта, яким би передбачалася заборона продажу алкогольних і слабоалкогольних напоїв військовослужбовцям, працівникам правоохоронних органів та іншим особам, які виконують завдання із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Луганській області.

Прийняття такого розпорядчого акта сприятиме попередженню випадків травматизму та загибелі військовослужбовців і цивільного населення, а також профілактиці можливих правопорушень серед військовослужбовців в стані алкогольного сп'яніння, обмеженню доступу військовослужбовців та інших осіб у військовій формі одягу до вживання алкогольних напоїв та пива під час несення служби. Стан алкогольного сп'яніння військовослужбовця негативно впливає на швидкість реакції та прийняття ним рішень, що є особливо небезпечним в критичних ситуаціях, які можуть виникати в умовах особливого періоду під час проведення ООС. Відсутність випадків порушень військової дисципліни військовослужбовцями, в стані алкогольного сп'яніння, матиме позитивний вплив на ставлення громадян до представників військової служби, сприятиме добрим настроям серед населення регіону, зміцненню довіри до військових місцевого населення.

В Україні роздрібна торгівля алкогольними напоями завжди знаходиться під контролем держави – практично кожний рік запроваджуються нові вимоги або вдосконалюються раніше встановлені. Порядок реалізації алкогольних напоїв в Україні регламентується Законами України «Про державне регулювання виробництва та обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», «Про захист прав споживачів».

На сьогодні чинним законодавством України, а саме, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців та деяких інших осіб» передбачена відповідальність за розпивання

пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів на території військових частин, військових об'єктів або виконання ними обов'язків військової служби в нетверезому стані. Однак авторитет військових страждає не лише тоді, коли вживання ними алкогольних напоїв здійснюється під час виконання обов'язків військової служби, а й тоді, коли інші особи (невійськовозобов'язані або під час відпустки), будучи одягнені у військову форму одягу придбавають або розпивають алкогольні напої в громадських місцях, або ж негідно поведуться внаслідок вживання алкоголю. Вигляд сп'янілого військовослужбовця або військовослужбовця з пляшкою алкоголю викликає обурення і дискредитує всіх осіб, які сьогодні ціною власного життя захищають свою Батьківщину.

Ця проблема є більш характерною для громад Донецької та Луганської областей, на території яких здійснюються заходи із забезпечення національної безпеки і оборони. Запровадження положень проєкту акта сприятиме попередженню вчинення правопорушень серед військовослужбовців, утвердженню авторитету українських військових та формуванню позитивного іміджу про них у місцевого населення, що в кінцевому результаті позитивно впливатиме на обороноздатність держави в цілому.

В Кременській територіальній громаді станом на 01.01.2021 налічується 69 об'єктів роздрібної торгівлі продовольчих товарів, з них близько 80 % здійснюють реалізацію алкогольних, слабоалкогольних напоїв та пива та 14 закладів ресторанного господарства, в яких здійснюється продаж алкогольних напоїв, пива. Питома вага закладів ресторанного господарства, в яких здійснюється реалізація алкогольних напоїв, пива складає 26 %. Це зумовлює виникнення в громаді осередків концентрації вживання алкогольних напоїв та пива, внаслідок чого відбувається порушення вимог статті 24 «Захист населення від шкідливого впливу шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів» Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та громадського порядку, сприяє зростанню кількості правопорушень, які вчиняються на ґрунті алкогольного сп'яніння, не виключено, що й військовослужбовцями.

Тому, для вирішення зазначеної вище проблеми, а також з метою встановлення на території громади обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пивом, розроблено проєкт рішення Кременської міської ради «Про обмеження продажу алкогольних напоїв та пива (крім безалкогольного) військовослужбовцям та іншим особам у військовій формі одягу на території Кременської територіальної громади». Дане рішення покликане активізувати мешканців громади на допомогу виявлення випадків порушень та спонукати приватний бізнес з розумінням і усвідомленням ставитись до виконання нового документу.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	-
Держава	Так	-
Суб'єкти господарювання	Так	-

II. Цілі державного регулювання

Проєкт регуляторного акта спрямований на розв'язання проблеми, визначеної в попередньому розділі.

Цим регуляторним актом передбачається встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пива (крім безалкогольного) військовослужбовцям та іншим особам у військовій формі одягу або які мають ознаки належності до будь-якого військового формування (наявність військової форми, озброєння). Прийняття проєкту акта попередить вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень з боку військовослужбовців.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на цей час ситуації без змін та обмежень)	Ця альтернатива не є прийнятною, оскільки стан алкогольного сп'яніння військовослужбовця негативно впливає на швидкість реакції та прийняття ним рішень, що є особливо небезпечним в критичних ситуаціях, які можуть виникати в умовах особливого періоду під час проведення операції об'єднаних сил на території Кременської територіальної громади Луганської області
Альтернатива 2 Очікування прийняття нормативно-правових актів на загальнодержавному рівні	Ця альтернатива наразі є непринятною, оскільки на невизначений термін повернуто на доопрацювання суб'єктам права законодавчої ініціативи проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо заборони продажу алкогольних напоїв особам у військовій формі одягу)» (реєстр. № 4171 від 29.02.2016)
Альтернатива 3 Прийняття регуляторного акта, положення якого спрямовані на встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пивом (крім безалкогольного)	Застосування третьої альтернативи надасть можливість попередити вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень з боку військовослужбовців, а також зменшити кількість або не допустити випадків травматизму і загибелі військовослужбовців та цивільного населення

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Опис вигод та витрат за кожною альтернативою для сфер інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави/органу місцевого самоврядування

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на цей час ситуації без змін та обмежень)	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2 Очікування прийняття нормативно-правових актів на загальнодержавному рівні	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 3 Прийняття регуляторного акта, положення якого спрямовані на встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пивом (крім безалкогольного)	Запровадження положень проекту рішення сприятиме попередженню вчинення правопорушень серед військовослужбовців, утвердженню авторитету українських військових та формуванню позитивного іміджу про них у місцевого населення територій, на яких проводиться операція об'єднаних сил, що позитивно впливатиме на	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на цей час ситуації без змін та обмежень)	Відсутні	Ця альтернатива не є прийнятною, оскільки втрачається можливість попередження вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень з боку військовослужбовців, а також виникнення у зв'язку з цим випадків травматизму і загибелі цивільного населення
Альтернатива 2 Очікування прийняття нормативно-правових актів на загальнодержавному рівні	Відсутні	Відсутні (не вбачається досягнення цілей протягом невизначеного терміну)
Альтернатива 3 Прийняття регуляторного акта, положення якого спрямовані на встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пивом (крім безалкогольного)	Попередження вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень з боку військовослужбовців, забезпечення громадського порядку, позитивний вплив на ставлення громадян до представників військової служби, зміцненню довіри до військових місцевого населення	Відсутні

Дія регуляторного акта поширюватиметься на суб'єктів господарювання, які є суб'єктами мікро-, малого та середнього підприємництва, які здійснюють роздрібну торгівлю алкогольними напоями відповідно до статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів».

При підготовці аналізу регуляторного впливу використовувались дані ліцензійного Реєстру виданих ліцензій на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, сформованого Головним управлінням ДФС у Луганській області, та показники дислокації об'єктів внутрішньої торгівлі, які сформовано по території Кремінської територіальної громади станом на 01.01.2021.

В громаді налічується 83 об'єкти мережі торговельних підприємств роздрібною торгівлі та ресторанного господарства громади, які реалізують алкогольну продукцію (69 торговельних підприємств, 14 – ресторанного господарства).

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	4	79	83
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	5	95	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на цей час ситуації без змін та обмежень)	Суб'єкти господарювання матимуть змогу збільшення виручки від реалізації алкогольних напоїв військовослужбовцям	Відсутні
Альтернатива 2 Очікування прийняття нормативно-правових актів на загальнодержавному рівні	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 3 Прийняття регуляторного акта, положення якого спрямовані на встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пивом (крім безалкогольного)	Дотримання чинного законодавства	Витрати, які пов'язані із можливим зменшенням обсягу продажу алкогольних напоїв військовослужбовцям підрахувати неможливо, оскільки чисельність військовослужбовців є службовою інформацією з обмеженим доступом. На нашу думку часткове зменшення виручки від реалізації алкогольних напоїв військовослужбовцям буде незначне. Прогнозуються витрати суб'єкта господарювання лише на ознайомлення з регуляторним актом (0,2 год. X 36,10) = 7,22 грн.* Сумарно (83*7,22 грн.)=599,26 грн.

* Розрахунок вартості 1 людино-години: Норма робочого часу на 2021 рік становить при 40-годинному робочому тижні 1994,0 години (відповідно до листа Мінсоцполітики від 12.08.2020 № 3501-06/219 «Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2021 рік»). Для розрахунку використовується розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2021 – 6000 грн. У погодинному визначенні розмір становить 36,10 грн.

Дія даного регуляторного акта на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва відсутня.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

З урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей здійснено вибір оптимального альтернативного способу.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Недоцільна, оскільки така альтернатива досягнення цілей державного регулювання призведе до посилення дії негативних наслідків. Можливі випадки порушень військової дисципліни, що вчиняються в результаті вживання алкогольних, слабоалкогольних напоїв військовослужбовцями
Альтернатива 2	1	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання на невизначений термін. Наразі на державному рівні не зареєстровано законопроектів, які б регулювали це питання
Альтернатива 3	4	Альтернатива відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить поступове досягнення встановлених цілей

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Суб'єкти господарювання матимуть змогу реалізувати військовослужбовцям алкогольні напої та пиво без обмежень, що відповідно сприятиме (в незначній мірі) збільшенню виручки	Не вбачається. Водночас втрачається можливість зниження рівня правопорушень військовослужбовцями	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання
Альтернатива 2	Суб'єкти господарювання матимуть змогу реалізувати військовослужбовцям алкогольні напої та пиво без обмежень, що відповідно сприятиме (в незначній мірі) збільшенню виручки	Не вбачається. Водночас втрачається можливість зниження рівня правопорушень військовослужбовцями	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання. Наразі на державному рівні не зареєстровано законопроектів, які можуть

			врегулювати порушене питання
Альтернатива 3	Сприяння попередженню вчинення правопорушень серед військовослужбовців утвердженню авторитету українських військових та формуванню позитивного іміджу про них у місцевого населення територій, на яких проводиться ООС, що в кінцевому результаті позитивно впливатиме на обороноздатність держави в цілому	Часткове зменшення виручки від реалізації військовослужбовцям алкогольних напоїв і речовин, вироблених на спиртовій основі	Ця альтернатива відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Прийняття такого регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Така альтернатива є неприйнятною, тому що проблема не вирішується	Відсутні
Альтернатива 2	Така альтернатива є неприйнятною, тому що проблема не вирішується	Відсутні
Альтернатива 3	Запропонований проєкт є найбільш результативним для досягнення визначених цілей, є вигоди для держави та суб'єктів господарювання. Запровадження положень проєкту акта сприятиме попередженню вчинення правопорушень серед військовослужбовців та прозорим і зрозумілим вимогам для суб'єктів господарювання до встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та пивом (крім безалкогольного)	При виникненні змін у законодавстві, які можуть впливати на дію запропонованого регуляторного акта, до нього будуть вноситися відповідні коригування. Ризик зовнішніх чинників на дію регуляторного акта відсутній

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Зазначена ціль досягається шляхом прийняття проєкту регуляторного акта.

1. Організаційні заходи для впровадження регулювання: для впровадження регуляторного акта необхідно забезпечити інформування шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та розміщення на вебсайті міської ради. Запропонований нормативно-правовий акт відповідає принципам державної регуляторної політики, а саме:

доцільності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, принципу прозорості та врахування громадської думки.

2. Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання: ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі Інтернет).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування. Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу). Відповідно, розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (Додаток 4 (Тест малого підприємництва) до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), а також витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва (Додаток 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), не проводився, оскільки не передбачається запровадження нового обов'язкового регулювання. Оцінка вигід і витрат для суб'єктів господарювання здійснена в рамках Розділу III. (Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей). Прийняття та оприлюднення проєкту рішення в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до суб'єктів господарювання, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, командування Об'єднаних сил. Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів. Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету. Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується. Державний контроль за додержанням вимог регуляторного акта може бути забезпечено органом Національної поліції у Луганській області, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку та Луганським зональним відділом Військової служби правопорядку, однією із функцій якого є: попередження, виявлення, припинення злочинів та інших правопорушень, вчинених військовослужбовцями. Водночас чинним законодавством, а саме: Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального», Кодексом України про адміністративні правопорушення не передбачено відповідальність за порушення продажу військовослужбовцям алкогольних напоїв і речовин, вироблених на спиртовій основі.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії запропонованого регуляторного акта необмежений конкретним терміном – доки не мине потреба. Доповнення будуть вноситись після внесення змін до чинного законодавства України та у разі потреби – за підсумками аналізу відстеження його результативності. Перегляд положень регуляторного акта, його скасування, відміна чи внесення змін до нього здійснюватиметься відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Загальна кількість діючих підприємців, які мають ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та пивом на території Кремінської територіальної громади Луганської області у порівнянні на дату:

- базового відстеження результативності регуляторного акта;
- повторного відстеження результативності регуляторного акта;
- періодичного відстеження результативності регуляторного акта.

2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта (дія акта поширюється виключно на суб'єктів господарювання - ліцензіатів у сфері роздрібного продажу алкогольними напоями).

3. Розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта – низький.

4. Кількість порушень військової дисципліни, що були вчинені в результаті вживання алкогольних, слабоалкогольних напоїв військовослужбовцями.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного, періодичного відстежень статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта. Базове відстеження результативності даного регуляторного акта здійснюватиметься під час надходження зауважень і пропозицій та їх аналізу у до набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності вказаного регуляторного акта буде здійснено не пізніше двох років після набрання чинності регуляторного акта (IV кв. 2022 р.).

Періодичне відстеження планується здійснювати один раз на три роки з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності цього акта (IV кв. 2025 р.) та кожні наступні три роки.

У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін. Після виконання відповідних заходів готуються звіти про результативність регуляторного акта.

Міський голова

Володимир СТРУК